

Verslag vierde bijeenkomst

Datum en locatie

9 februari 2023, Online via Teams

Aanwezigen

Leden: Nora Danko, Greet Nulens en Jens Pée (stad Antwerpen), Mahatma Geerdink (gemeente Harderwijk), Martin Jansen (gemeente Uitgeest), Rik Meijer (gemeente Enschede).

Introducee: Jacob van der Meulen (provincie Gelderland)

Begeleiding: Carleen Mesters (Stroom en Onderstroom), Anne-Marie Bor en Michel Bovy (NextGreen)

1. Ronde highlights vanuit de deelnemers

Martin – Gemeente Uitgeest

De beleidsnota klimaatadaptatie en klimaatadaptief bouwen ligt bij de raad. Er is ook budget gereserveerd om op bedrijventerreinen aan de slag te gaan in Bergen en Heiloo.

Jacob – Provincie Gelderland

Vorige week begonnen als stagiair vanuit de studie Bestuurskunde. Kan deelname gebruiken voor zijn onderzoeksplan voor de stage.

Greet – Stad Antwerpen

Recent contact gelegd met bedrijventerreinen en ondernemers, naar 2 bijeenkomsten geweest:

1. Over herinrichting en klimaatadaptatie in de openbare ruimte. Motiveert dat bedrijven om mee te koppelen en ook op eigen privaat terrein aan de slag te gaan? Niet iedereen had daar evenveel interesse is. Ondernemers zijn vaak niet eigenaar van de grond. Hebben vaak een concessie van de stad voor een periode van 2 tot 50 jaar of ze zijn onderhuurder. Er is dus weinig incentive en eigenaarschap daardoor. Daarbij is de druk op bedrijventerreinen groot nabij Antwerpen. Er is veel vraag naar ruimte waardoor plekken voor groen in het gedrang komen.
2. Over een bedrijf dat een groot deel van haar terrein onthard en vergroend heeft. Waarom? Omdat de bedrijfsleider het wil en door zijn persoonlijk netwerk geïnspireerd is om het te doen. De persoonlijke dimensie en persoonlijke overtuiging zijn dus belangrijk.

De vraag die zij heeft is: wat kun je bieden als stad? Informeren, stimuleren, opleggen? Hoe ga je om met handhaven?

Jens – Stad Antwerpen

Komt team versterken, is net nieuw.

Nora – Stad Antwerpen

Bij boomkwekerij Ebben in Vianen geweest. Hebben op dak groene showroom voor eigen business. Evenementen bedrijf ernaast gebruikt die daktuin voor hun evenementen van april tot oktober als het bij de kwekerij niet druk is. Kortom, slimme samenwerking voor multifunctioneel ruimtegebruik.

Mahatma – Gemeente Harderwijk

Heeft bedrijventerrein klimaatadaptief maken nu wel de hoogste urgentie vraagt de raad zich af? Vermoedelijk gaat het antwoord “nee” worden. Daarmee is het ook prematuur om naar bedrijven te gaan. Wel voert de gemeente stresstesten uit en maken ze een klimaatadaptatie plan.

Rik – Gemeente Enschede

Op het Kennispark gaat de gemeente duurzaamheidsplans uitvoeren, daar is budget voor gereserveerd. Enschede heeft een verordening (punt 6 bijlage 1 en 2) opgesteld voor het aanleggen van een groene en vrij toegankelijke buitenruimte, waarbij hekken verdwijnen en publieke en private ruimte in elkaar overlopen. Het aspect klimaatadaptatie is nog niet voldoende meegenomen, hiervoor gaan zij met een communicatieadviseur kijken wat daarvoor nodig is. Er is 1,2 miljoen beschikbaar vanuit de gemeente voor dit project.

2. Samenvatting van belangrijkste documenten tot nu

Onder de deelnemers zijn enkele informatiebronnen verdeeld. Ter voorbereiding hebben de deelnemers deze informatiebronnen doorgenomen. In de presentatie bij deze bijeenkomst zijn de sheets te vinden die de deelnemers gebruikt hebben om de door hun doorgenomen stukken te presenteren. Hieronder enkel toevoegingen.

Groene gezonde bedrijventerreinen (Steenbreek), door Jens

- Slechts 1% van Nederlandse bedrijventerreinen bestaat uit blauw-groene structuren terwijl 30% van de Nederlanders werkt op een bedrijventerrein.
- Meest waardevolle inzichten: Begin klein, zoek quick wins en maak zo grotere dingen mogelijk.
- Wat mist o.a.: Een uitleg van de afgelegde weg. Hoe is men gestart? Welke ondernemers deden mee? Hoe kreeg men meer ondernemers mee? Wat waren de valkuilen en succes onderweg?

Hoe stimuleer je ondernemers op bedrijventerrein tot klimaatadaptatie (Klimaatadaptatie Brabant), door Mahatma

- Aangenaam verast. Kwam veel nuttige informatie tegen, een mooie oogst. Het vermelde stappenplan is een invulling gebleken van waar hij naar op zoek was.
- Goede les: Begin eerst met de doelgroep. Kom in contact en vergeet de inhoud. Leer de mensen achter het gebied en het bedrijf kennen. Bouw relaties.
- Belangrijke gewetensvraag: Ben ik zelf betrokken? Wil ik me hiervoor inzetten?
- Meest waardevol inzichten: De kwadranten analyse (blz. 4 van Ritsen: Een gids met klimaatadaptatieve instrumenten voor bouwen & ontwikkelen). Welke stijl kies je als gemeente? Welke positie neem je als overheid in? Weet ook van collega's hoe zij de doelgroep benaderen.

Bestaande bedrijventerreinen klimaatbestendig inrichten met planologische en juridische instrumenten (Klimaatadaptatie Brabant), door Rik

- Meest waardevolle inzicht: Er stond weinig nieuws. Toch is er iets waardevols. Er wordt beschreven hoe je juridisch zaken kan regelen. Bijvoorbeeld dat je kan verplichten dat men het hemelwater op eigen terrein moet opvangen en moet verwerken. En welke eisen je kunt stellen.

Hoe vergroenen we bedrijventerreinen: 12 maatregelen (Provincie Gelderland) + Catalogus met maatregelen ter vergroening bedrijventerreinen (Stichting Arnhemse Besdrijventerreinen), door Martin (hiervan géén sheets in de presentatie)

- Overzicht van bekende maatregelen.
- Meest waardevolle inzicht: Gaat aan de slag op bedrijventerrein Oude werf in Heiloo. Heeft vragen over hoe om te gaan met eigendomsgrenzen, onderhoud en dergelijke praktische zaken. Wil graag aan de slag met voorlopers op het terrein.

3. Samen vaststellen zelf geformuleerde voorstel van de werkgroep bedrijventerreinen

Degenen met wie we dit wilden afstemmen hebben de bijeenkomst verlaten ivm andere afspreken. Enkel de regiegroep was nog aanwezig en daar is het al mee afgestemd. We organiseren het verder telefonisch en via e-mail.

4. Overigen

Afspraken over gasten en vervangers:

- Leden kunnen altijd 1 á 2 gasten aansluiten uit de eigen organisatie.
- Gasten van externe organisaties zijn welkom om eenmalig als introducee deel te nemen. Indien ze vaker willen deelnemen, kunnen ze lid worden.
- Leden kunnen zich incidenteel laten vervangen door collega's.

Contact Adaptatie Atelier: Michel Bovy (m.bovy@nextgreen.nl, 06-41522796), Carleen Mesters (vraag@carleenmesters.nl) en Anne-Marie Bor (a.bor@nextgreen.nl).